

Atspausdinta iš e-seimas.lrs.lt

LIETUVOS RESPUBLIKOS IR VENGRIJOS RESPUBLIKOS

S U T A R T I S DĖL INVESTICIJŲ SKATINIMO IR ABIPUSĖS APSAUGOS

Lietuvos Respublika ir Vengrijos Respublika (toliau vadinamos „Susitariančiosiomis Šalimis“), norėdamos stiprinti ekonominį bendradarbiavimą abiejų Valstybių naudai, ketindamos sukurti ir palaikyti palankias sąlygas vienos Valstybės investitorių investicijoms kitos Valstybės teritorijoje, ir įsitikinusios, kad investicijų skatinimas ir abipusė apsauga pagal šią Sutartį skatina verslo iniciatyvą šioje sferoje, s u s i t a r è:

1 straipsnis Sąvokos

Šios Sutarties tikslams:

1. Sąvoka „investicija“ reiškia bet kurios rūšies turtą, investuotą ekonominei veiklai vykdyti vienos Susitariančiosios Šalies investitoriaus kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje pagal Susitariančiosios Šalies, kurioje atliekama investicija, įstatymus ir kitus teisės aktus ir ypač, nors ne išimtinai, apima:

a) kilnojamąjį ir nekilnojamąjį turtą bei kitas nuosavybės teises *in rem* tokias kaip hipoteka, užstatas, turto areštas ir panašias teises;

b) akcijas, dalis įstatiniame kapitale, bendrovių obligacijas ar kitas dalyvavimo bendrovėje formas;

c) pretenzijas į pinigus ar į bet kokią ekonominę vertę turinčią veiklą, susijusią su investicija;

d) intelektinės nuosavybės teises, įskaitant autorines teises, prekių ženklus, patentus, pramoninius modelius, techninius procesus, know-how, prekybines paslaptis, prekybinius pavadinimus ir goodwill, susijusį su investicija;

e) įstatymais ar sutartimis suteiktą teisę ir bet kurią licenciją ar leidimą pagal įstatymus, įskaitant koncesijas gamtinių išteklių žvalgybai, gavybai, apdirbimui ar panaudojimui.

Bet koks investuoto turto formos pakeitimas neturi įtakos investicijos kaip tokios traktavimui, su sąlyga, kad toks pakeitimas yra atliktas pagal Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje buvo atlikta investicija, įstatymus ir kitus teisės aktus.

2. Sąvoka „investitorius“ reiškia:

a) bet kurį fizinį asmenį, turintį Susitariančiosios Šalies pilietybę pagal jos įstatymus ir kitus teisės aktus,

b) bet kurį ūkio subjektą, įsteigtą ar sukurtą Susitariančiosios Šalies teritorijoje pagal jos įstatymus ir kitus teisės aktus,

kuris atlieka investiciją kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje.

3. Sąvoka „pajamos“ reiškia iš investicijų gautas sumas ir ypač, nors ne išimtinai, apima pelną, palūkanas, kapitalo padidėjimo pajamas, dividendus, autorinius honorarus ar mokėjimus.

4. Sąvoka „teritorija“ reiškia atitinkamai Lietuvos Respublikos teritoriją ir Vengrijos Respublikos teritoriją, o Lietuvos Respublikos atžvilgiu taip pat teritorinę jūrą ir bet kuriuos jūrinius ar povandeninius plotus, kuriuose pagal tarptautinę teisę Lietuvos Respublika gali naudotis jūros dugno, žemės gelmių ir gamtinių resursų tyrinėjimo, eksploatacijos ir saugojimo teisėmis.

2 straipsnis Investicijų skatinimas ir apsauga

1. Kiekviena Susitariančioji Šalis skatina ir sudaro palankias sąlygas kitos Susitariančiosios Šalies investitoriams atlikti investicijas jos teritorijoje ir priima tokias investicijas pagal savo įstatymus ir kitus teisės aktus.

2. Bet kurios Susitariančiosios Šalies investitorių investicijos visada yra teisingai ir lygiaverčiai traktuojamos ir naudojasi visiška apsauga ir saugumu kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje.

3 straipsnis Nacionalinis režimas ir didžiausio palankumo statusas

1. Kiekviena Susitariančioji Šalis savo teritorijoje traktuoja kitos Susitariančiosios Šalies investitorių investicijas ir pajamas teisingai ir lygiaverčiai bei ne mažiau palankiai, negu ji traktuoja savo investitorių investicijas ir pajamas ar bet kurios trečiosios Valstybės investitorių investicijas ar pajamas, priklausomai nuo to, kuris traktavimas yra palankesnis.

2. Kiekviena Susitariančioji Šalis savo teritorijoje tiek, kiek tai yra susiję su kitos Susitariančiosios Šalies investicijų investicijų valdymu, palaikymu, naudojimu, pasinaudojimu ar disponavimu, traktuoja kitos Susitariančiosios Šalies investitorius teisingai ir lygiaverčiai bei ne mažiau palankiai, negu traktuoja savo investitorius ar bet kurios trečiosios Valstybės investitorius, priklausomai nuo to, kuris traktavimas investitoriams yra palankesnis.

3. Šio straipsnio 1 ir 2 dalių nuostatos nesudaromos taip, kad viena Susitariančioji Šalis turėtų taikyti kitos Susitariančiosios Šalies investitoriams palankumą, lengvatas ar privilegijas, kurios pirmosios Susitariančiosios Šalies gali būti taikomos dėl:

a) bet kurios muitų sąjungos ar laisvos prekybos zonos, ar valiutinės sąjungos, ar panašių tarptautinių susitarimų, vedančių į tokias sąjungas ar institucijas, ar kitų regioninio bendradarbiavimo formų, kuriose viena iš Susitariančiųjų Šalių dalyvauja ar ateityje dalyvaus;

b) bet kurios tarptautinės sutarties ar susitarimo, visiškai ar iš dalies susijusio su apmokestinimu.

4 straipsnis

Nuostolių kompensacija

1. Kai bet kurios Susitariančiosios Šalies investicijų investicijos patiria nuostolius kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje dėl karo, ginkluoto konflikto, ypatingos padėties įvedimo, sukilimo, maišto, riaušių ar kitų panašių įvykių, jie pastarosios Susitariančiosios Šalies yra traktuojami tiek, kiek tai yra susiję su restitucija, atlyginimu, kompensavimu ar kitokiu atsiskaitymu, ne mažiau palankiai, negu savi investitoriai ar bet kurios trečiosios valstybės investitoriai.

2. Nepažeidžiant šio straipsnio 1 dalies, vienos Susitariančiosios Šalies investitoriai, kurie kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje 1 dalyje numatytais atvejais patiria nuostolius:

a) šalies karinėms pajėgoms ar valdžios atstovams rekvizavus jų turtą,

b) šalies karinėms pajėgoms ar valdžios atstovams sunaikinus jų turtą ne mūšio veiksmų atveju arba nesusidarius būtinumo situacijai,

gauna teisingą ir adekvačią kompensaciją už nuostolius, patirtus dėl rekvizicijos ar turto sunaikinimo. Iš to kylantys mokėjimai yra nedelsiant ir netrukdomai pervedami laisvai konvertuojama valiuta.

5 straipsnis

Ekspropriacija

1. Susitariančiosios Šalies investicijų investicijos kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje negali būti nacionalizuotos, eksproprijautos, ir joms negalima taikyti nacionalizavimui ar ekspropriacijai analogiškų priemonių (toliau vadinamų „ekspropriacija“) kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje, išskyrus atvejus, kai tai atliekama visuomenės interesais. Ekspropriacija turi būti vykdoma įstatymų nustatyta tvarka, nediskriminaciniu pagrindu ir nedelsiant sumokant adekvačią ir efektyvią kompensaciją. Tokios kompensacijos dydis turi atitikti eksproprijuotų investicijų rinkos vertę, buvusią prieš pat ekspropriaciją arba prieš viešai paskelbiant apie ją; į ją įskaitomos palūkanos, apskaičiuotos pagal kursą, nustatytą Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje buvo atlikta investicija, įstatymus ir kitus teisės aktus, tinkamai atsižvelgiant į šios Sutarties principus, ji yra išmokama nedelsiant, veiksmingai realizuojama ir netrukdomai pervedama laisvai konvertuojama valiuta.

2. Investitorius, kurio turtas eksproprijuojamas, turi teisę į neatidėliotiną eksproprijuojančiosios Susitariančiosios Šalies teisminių ar kitų nepriklausomų institucijų atliekamą peržiūrą, kad būtų nustatyta, ar toks jo investicijų įvertinimas yra atliktas pagal šio straipsnio principus.

3. Šio straipsnio 1 dalies nuostatos taikomos ir tada, kai Susitariančioji Šalis eksproprijuoja bendrovės, kuri yra įkurta ar įregistruota pagal galiojančius įstatymus bet kurioje jos teritorijos dalyje ir kurioje kitos Susitariančiosios Šalies investitoriai turi akcijų, turtą.

6 straipsnis

Pervedimai

1. Susitariančiosios Šalys užtikrina mokėjimų, susijusių su investicijomis ir pajamomis, pervedimą. Tokie pervedimai atliekami laisvai konvertuojama valiuta, be jokių apribojimų ir nepagrįstai neatidėliojant. Tokie pervedimai ypač, nors ne išimtinai, apima:

a) kapitalą ir papildomas sumas investicijai palaikyti ar padidinti;

b) pelną, palūkanas, dividendus ir kitas einamąsias pajamas;

c) lėšas paskoloms apmokėti;

d) autorinius honorarus ar mokėjimus;

e) įplaukas, gautas pardavus ar likvidavus investiciją;

f) vienos Susitariančiosios Šalies piliečių, kuriems suteikta teisė dirbti su investicijomis kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje pagal pastarosios įstatymus ir kitus teisės aktus, uždarbius.

2. Jeigu kitaip nėra susitarta, pervedimai yra atliekami pagal esantį pervedimo dieną keitimo kursą, taikomą aptarnaujančio investitorių banko.

7 straipsnis

Subrogacija

1. Jeigu Susitariančioji Šalis ar jos paskirta agentūra apmoka savo investitoriams pagal garantiją, kurią buvo suteikusi kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje esančiai investicijai, pastaroji Susitariančioji Šalis pripažįsta:

a) visų investitoriaus teisių ar pretenzijų perdavimą pirmajai Susitariančiajai Šaliai ar jos paskirtai agentūrai pagal įstatymą ar teisinį sandorį ir,

b) kad pirmoji Susitariančioji Šalis ar jos paskirta agentūra subrogacijos būdu perima to investitoriaus teises ir pretenzijas ir prisiima su investicija susijusius įsipareigojimus.

2. Subroguotos teisės ar pretenzijos neviršija investitoriaus pradinių teisių ar pretenzijų.

8 straipsnis

Investicinių ginčų tarp Susitariančiosios Šalies ir kitos Susitariančiosios Šalies investitoriaus sprendimas

1. Bet kuris ginčas, kuris gali iškilti tarp vienos Susitariančiosios Šalies investitoriaus ir kitos Susitariančiosios Šalies dėl investicijų tos Susitariančiosios Šalies teritorijoje, sprendžiamas ginčo šalių derybomis.

2. Jeigu ginčas tarp vienos Susitariančiosios Šalies investitoriaus ir kitos Susitariančiosios Šalies tokiu būdu neišsprendžiamas per šešis mėnesius, investitorius turi teisę perduoti ginčą spręsti:

a) Tarptautiniam investicinių ginčų sprendimo centrui (ICSID), taikant tinkamas Konvencijos dėl investicinių ginčų tarp atskirų valstybių ir kitų valstybių piliečių sprendimo, atviros pasirašymui 1965 m. kovo 18 d. Vašingtone, nuostatas, jeigu abi Susitariančiosios Šalys yra šios Konvencijos šalimis; arba

b) arbitrai arba tarptautiniam *ad hoc* arbitražo teismui, sudaromam pagal Jungtinių Tautų tarptautinės prekybos teisės komisijos (UNCITRAL) arbitražo taisykles. Ginčo šalys gali raštu susitarti padaryti pakeitimus šiose taisyklėse. Arbitražo sprendimai galutiniai ir privalomi abiem ginčo šalims.

9 straipsnis

Ginčų tarp Susitariančiųjų Šalių sprendimas

1. Ginčai tarp Susitariančiųjų Šalių dėl šios Sutarties aiškinimo ar taikymo, jeigu įmanoma, sprendžiami konsultacijų ar derybų būdu.

2. Jeigu ginčas tokiu būdu neišsprendžiamas per šešis mėnesius, tai, bet kuriai Susitariančiajai Šaliai paprašius, jis gali būti perduotas arbitražo teismui pagal šio straipsnio nuostatas.

3. Arbitražo teismas sudaromas kiekvienu atveju tokiu būdu. Kiekviena Susitariančioji Šalis per du mėnesius nuo kreipimosi dėl arbitražo gavimo dienos paskiria po vieną arbitražo teismo narį. Šie du nariai išrenka trečiosios Valstybės pilietį, kuris, pritarus abiem Susitariančiosioms Šalims, paskiriamas arbitražo teismo pirmininku (toliau vadinama „Pirmininku“). Pirmininkas paskiriamas per tris mėnesius nuo kitų dviejų narių paskyrimo dienos.

4. Jeigu per laikotarpius, nurodytus šio straipsnio 3 dalyje, reikiami paskyrimai nebuvo atlikti, bet kuri Susitariančioji Šalis gali prašyti Tarptautinio Teismo Prezidentą atlikti šiuos paskyrimus. Jeigu Prezidentas yra vienos iš Susitariančiųjų Šalių pilietis arba dėl kitų priežasčių negali atlikti minėtos funkcijos, tai Viceprezidentas yra kviečiamas atlikti šiuos paskyrimus. Jeigu Viceprezidentas taip pat yra vienos iš Susitariančiųjų Šalių pilietis arba dėl kitų priežasčių negali atlikti minėtos funkcijos, tai paskirti reikiamus asmenis prašomas kitas pagal vyresniškumą Tarptautinio Teismo narys, kuris nėra kurios nors iš Susitariančiųjų Šalių pilietis.

5. Arbitražo teismas sprendimą priima balsų dauguma. Toks sprendimas yra privalomas. Kiekviena Susitariančioji Šalis apmoka savo teismo nario ir jos atstovavimo arbitražo procese išlaidas; arbitražo Pirmininko išlaidas ir kitas išlaidas abi Susitariančiosios Šalys apmoka po lygiai. Arbitražo teismas pats nustato savo darbo tvarką.

10 straipsnis

Kitų taisyklių ir specialių įsipareigojimų taikymas

1. Jeigu klausimai tuo pačiu metu yra reguliuojami tiek šios Sutarties, tiek kito tarptautinio susitarimo, kuriame dalyvauja abi Susitariančiosios Šalys, ši Sutartis neužkerta kelio bet kuriai Susitariančiajai Šaliai ar bet kuriam jos investitoriui, turinčiam investicijų kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje, pasinaudoti palankesnėmis jam nuostatomis.

2. Jeigu viena Susitariančioji Šalis kitos Susitariančiosios Šalies investitoriams pagal vidaus įstatymus ir kitus teisės aktus ar kitas specifines sutarčių nuostatas teikia palankesnę traktavimą negu ši Sutartis, tai taikomas tas palankesnis traktavimas.

11 straipsnis **Šios Sutarties taikymas**

Šios Sutarties nuostatos yra taikomos vienos Susitariančiosios Šalies investicijoms, atliktoms kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje pagal pastarosios įstatymus ir kitus teisės aktus, nepriklausomai nuo to, ar jos buvo atliktos prieš įsigaliojant šiai Sutarčiai, ar po jos įsigaliojimo, tačiau šios Sutarties nuostatos nėra taikomos ginčams, kilusiems iki šios Sutarties įsigaliojimo ar ginčams, tiesiogiai susijusiems su įvykiais, įvykusiais prieš įsigaliojant šiai Sutarčiai.

12 straipsnis **Sutarties įsigaliojimas, trukmė ir nutraukimas**

1. Susitariančiosios Šalys viena kitai praneša, kad konstituciniai reikalavimai šiai Sutarčiai įsigaliojti yra įvykdyti. Ši Sutartis įsigalioja nuo antro pranešimo dienos.

2. Ši Sutartis galioja 10 metų. Jeigu nė viena Susitariančioji Šalis prieš 12 mėnesių iki 10 metų periodo pasibaigimo raštu nepraneša kitai Susitariančiajai Šaliai apie savo sprendimą nutraukti šią Sutartį, ši Sutartis lieka galioti neribotam laikui iki viena iš Susitariančiųjų Šalių raštu praneš kitai Susitariančiajai Šaliai apie ketinimą nutraukti Sutartį ir praėjus 12 mėnesių nuo tokio pranešimo dienos.

3. Investicijų, atliktų iki šios Sutarties nutraukimo, atžvilgiu šios Sutarties nuostatos lieka galioti 10 metų po Sutarties nutraukimo dienos.

Paliudydami tai, tinkamai įgalioti asmenys pasirašė šią Sutartį.

Pasirašyta Budapešte 1999 m. gegužės 25 d. dviem egzemplioriais lietuvių, vengrų ir anglų kalbomis, visi tekstai vienodos teisinės galios. Esant nesutarimams dėl aiškinimo, remtis tekstu anglų kalba.

LIETUVOS RESPUBLIKOS
VARDU

VENGRIJOS RESPUBLIKOS
VARDU
